

Lempäälän kunnan ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2022-2025

Toteumaraportti 2023

Johdanto

Ehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Ehkäisevä päihdetyö (EPT) on toimintaa, jolla vähennetään päihteiden käyttöä ja päihteiden käytöstä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja.

Päävastuu ehkäisevästä päihdetyöstä (EPT) on kunnilla, joiden lakisääteinen tehtävä on luoda riittävät edellytykset toiminnalle. Lempäälässä ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin on 1.1.2023 alkaen yhteisölautakunta.

Toimintaa suunnittelee, toteuttaa ja arvio monialaiset ikäryhmittäiset kumppanuustiimit yhdessä hyvinvointiryhmän kanssa. Työtä ohjaavassa ehkäisevän päihdetyön suunnitelmassa on määritelty tavoitteet ja toimenpiteet, joilla ehkäisevää päihdetyötä vahvistetaan Lempäälässä vuosien 2022–2025 aikana: [Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma 2022-2025.PDF](#). Tavoitteita ja toimenpiteitä edistetään vaiheittain koko suunnitelmakauden ajan. Suunnitelman toteutumista seurataan vuosittain osana hyvinvointiraporttia.

Lempäälän kunnan ehkäisevän päihdetyön suunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 25.5.2022.

1. Ehkäisevän päihdetyön valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rakenteet ovat kunnossa

Tavoite	Toimeenpanon tilanne 2023	Toteuma 2023
EPT rakenteet vakiintuvat Lempäälässä ja alueellinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa käynnistetään	Lainmukaiset EPT-rakenteet on ovat vakiintunut HYTE-rakenteen yhteydessä. Yhteisölautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä. Ehkäisevän päihdetyön teema liitetty osaksi hyvinvoinnin edistämisen rakennetta ja työryhmien vuosikelloja.	
	Ehkäisevän päihdetyö yhtenä yhteistyöteemana hyvinvointialueen kanssa monialaisissa työryhmissä. Käytännön toimintamalleissa edelleen kehitettävää.	
Ehkäisevä päihdetyö on riittävästi resursoitu ja koordinoitu	Kunnassa toimii EPT-koordinaattori, joka vastaa tietopohjan ylläpitämisestä, raportoinnista sekä verkostoyhteistyötä.	
	Ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan osana laajempaa HYTE-työtä.	
Kuntalaisille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa päihdehaittojen ehkäisyyn	Osallistumiskanavana alkuvaiheessa kumppanuustiimit ja yhteisölautakunta ja laajemmat osallistumismahdollisuudet kehitteillä.	
Luodaan ja ylläpidetään yhteistyötä järjestöjen, elinkeinotoimijoiden ja viranomaisten kanssa	Vuonna 2023 yhteistyön fasilitointi keskittynyt hyvinvoinnin edistämisen rakenteisiin. Yhteistyö viranomaisten kanssa on ollut sujuvaa.	

2. Haitoista viestitään tutkittuun tietoon perustuen yksilöiden valintojen ja sosiaali- ja terveystieteiden tueksi

Tavoite	Toimeenpanon tilanne 2023	Toteuma 2023
Viestintä päihteiden käytön haitoista ja vähentämisen hyödyistä vahvistuu kaiken ikäisille eri ikäryhmien tarpeet huomioiden	Kohdennettua some-viestintää nuorille päihteistä ja tuesta kehitettiin nuorisopalveluiden ja opiskeluhuollon yhteistyönä.	☐
	Lempäälän kunnan Hyvinvointia elintavoilla –sivustolle: Mielen hyvinvointi ja päihteettömyys - Lempäälä (lempaala.fi) on luotu kaiken ikäisille soveltuva kattava tietopaketti vuonna 2022, jota päivitetään tarpeen mukaan.	☐

3. Riskikäyttö ja haitat tunnustetaan ja tukea tarjotaan varhaisessa vaiheessa

Tavoite	Toimeenpanon tilanne 2023	Toteuma 2023
Varhaisen vaiheen tunnistaminen ja tuen tarjoaminen vahvistuu	Lempäälän kunnan Hyvinvointia elintavoilla –sivustolle: Mielen hyvinvointi ja päihteettömyys - Lempäälä (lempaala.fi) on luotu oma-avun tietoa ja tukea kuntalaisten ja ammattilaisten käyttöön.	☐
	Nuorisotiloille on tehty toimintamalli ehkäisevään päihdetyöhön liittyen ja sen mukaisesti toimitaan arjessa.	☐
	Systemaattisiin varhaisen vaiheen tunnistamisen ja tuen tarjoamisen toimintakäytäntöihin keskityttiin kevätkaudella 2023 kaikilla palvelualueilla.	☐
Kunnassa on sovittu ja kuvattu palvelupolku puheeksi otosta hoitoon nuorille, työikäisille ja ikääntyneille	Malli on otettu puheeksi kumppanuustiimeissä.	☐

4. Paikallista alkoholi-, tupakka- ja rahapelipolitiikkaa toteutetaan suunnitellusti ja laajassa yhteistyössä (PAKKA-toimintamalli)

Tavoite	Toimeenpanon tilanne 2023	Toteuma 2023
PAKKA-toimintamallin käyttöönottoa (soveltuvin osin) on arvioitu	PAKKA-toimintamallin käyttöönottoa on arvioitu hyvinvointialueen kanssa.	

5. Haittojen ehkäisyyn panostetaan lähiyhteisöissä

Tavoite	Toimeenpanon tilanne 2023	Toteuma 2023
Ehkäisevä päihdetyö vahvistuu osana varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten perustyötä	Varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten työntekijöitä osallistui nuoria kohtaavien ammattilaisten ehkäisevän päihdetyön kahvitilaisuuteen toukokuussa 2023.	
Matalan kynnyksen mahdollisuudet osallistua päihteettömyyttä tukevaan vapaa-ajan toimintaan lisääntyvät eri ikäisillä (lapset ja nuoret, työikäiset ja ikääntyneet)	Matalan kynnyksen mahdollisuudet osallistua päihteettömyyttä tukevaan vapaa-ajan toimintaan ovat lisääntyvät kaikilla ikäryhmillä.	

6. Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista

Tavoite	Toimeenpanon tilanne 2023	Toteuma 2023
Ammattilaisten osaaminen ehkäisevän päihdetyön osalta vahvistuu	Välitetään tietoa koulutuksista päihde- ja riippuvuusasioissa (esim. valtakunnalliset seminaarit, järjestöjen tuottamat koulutukset, kunnan sisäiset koulutukset) hyte-rakenteen työryhmille.	
	Toteutettu varhaiskasvatuksen, nuoria kohtaavien ja työ- ja ikäihmisiä kohtaavien ammattilaisten ehkäisevän päihdetyön verkostoitumiskahvit, joissa vahvistettu ymmärrystä ehkäisevän päihdetyön merkityksestä ja sisällöistä osana omaa työtä.	

www.lempaala.fi

LÄMPÄÄ
KUNTA
JOKA
SANOO
KYLÄ!